

δημιουργία

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ "Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ" ΤΕΥΧΟΣ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

90 χρόνια
από τη Μικρασιατική
καταστροφή

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 100 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ...

Στις 26 Οκτωβρίου 2012(ανήμερα του Αγίου Δημητρίου, προστάτη της πόλης) γιορτάζουμε 100 χρόνια από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης από τους Τούρκους. Στο πλαίσιο του Α' Βαλκανικού πολέμου μετά από προτροπή του αείμνηστου Ελευθερίου Βενιζέλου, πρωθυπουργού της Ελλάδας και του Γεωργίου Α', ο διάδοχος Κωνσταντίνος προέλασε με τον ελληνικό στρατό στην Θεσσαλονίκη στις 25 Οκτωβρίου 1912. Στις 26 Οκτωβρίου έγινε και επίσημα η παράδοση της πόλης στους Έλληνες.

Σήμερα, 100 χρόνια, μετά, το ελληνικό στοιχείο, ιδιαίτερα αυτό της Μακεδονίας, συνεχίζει ναβάλλεται από παντού. Ζητήματα, όπως το Σκοπιανό που εκκρεμεί και φήμες πως η συνθήκη παραχώρησης της Θεσσαλονίκης και άλλων περιοχών έχει περιορισμένη διάρκεια σε συνδυασμό με το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και τη γενικευμένη κρίση που επικρατεί δημιουργούν κλίμα ανησυχίας. Έτσι, μέσα σε αυτό το κλίμα και με αφορμή τα 100 χρόνια ελευθερίας της Θεσσαλονίκης πραγματοποιούνται εκδηλώσεις από την τοπική αυτοδιοίκηση, με στόχο τη συσπείρωση

του λαού και την αναζωπύρωση του ελληνικού φρονήματος.

Επιπλέον, παράλληλα με αυτό το σπουδαίο ιστορικό-εθνικό γεγονός γιορτάζουμε και ένα σπουδαίο θρησκευτικό γεγονός. Το έθνος μας είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον Χριστιανισμό, καθώς αποτελεί το στοιχείο που μας ενώνει και μας διαφυλάσσει ως έθνος. Σε μία προσπάθεια για στήριξη σε αυτές τις δύσκολες μέρες, η κοινότητα των μοναχών του Αγίου Όρους σε συνεργασία με την Μητρόπολη

Θεσσαλονίκης αποφάσισαν, η εικόνα της Παναγίας «Αξιον εστί» να τεθεί για προσκύνηση από το Άγιο Όρος στον Ι. Ν. του Αγίου Δημητρίου από τις 13 έως τις 31 Οκτωβρίου. Η υποδοχή της εικόνας πραγματοποιήθηκε με μεγαλοπρέπεια.

Τέλος, εύχομαι με την βοήθεια του Χριστού και της Παναγίας να ζήσουμε και άλλες τέτοιες λαμπρές μέρες σαν έθνος και να αναδειχθούμε νικητές σε αυτήν την κακή συγκυρία την οποία βιώνουμε!

Σωκράτης Μεργιανός
B1 Λυκείου

ΕΚΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ "Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ"

Εθ. Βενιζέλου 128, Ηλιούπολη
τηλ. 210 99 15 449

Υπεύθυνη Σύνταξης:
Βασιλική Μπιλάλη, Φιλολόγος

Συντακτική Ομάδα:
Μαθητές και Μαθήτριες
του σχολείου

Δημιουργικό - Εκτύπωση:
Λυχνία Α.Ε. • τηλ. 210 3410436
www.lyhnia.gr

100 Χρόνια Βαλκανικοί πόλεμοι 1912-2012

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Φιλόπολις ονομάζεται ο Άγιος Δημήτριος, για την υπέρμαχη και άγρυπνη προστασία που προσφέρει στην πόλη του, την πατρίδα του, τη Θεσσαλονίκη.

Και οι Θεσσαλονικείς καυχώνται για τη μαρτυροφύλακτη πόλη τους και τιμούν ιδιαίτερα το όνομά του. Άλλοτε τον έβλεπαν πάνω στα τείχη σαν στρατιώτη να κτυπά τους βαρβάρους με ξίφος. Άλλοτε τον έβλεπαν με λευκή χλαμύδα να διατρέχει τα τείχη μέχρι τη θάλασσα και να σκορπά τον εχθρικό στόλο.

Άλλοτε πάλι πάνω στο πολεμικό του άλογο κραδαίνει την αήττητη λόγχη του και νικά τους εχθρούς. Έτσι τον είδαν τον Άγιο τους οι Θεσσαλονικείς το 1912, την ημέρα της γιορτής του, στις 26 Οκτωβρίου, να αγωνίζεται για την απελευθέρωση της πόλης του από τους Τούρκους.

Γιατί η Μακεδονία, μέρος της Ηπείρου, η δυτική Θράκη, η Κρήτη και κάποια από τα νησιά του Αιγαίου δεν είχαν συμπεριληφθεί στο Νέο Ελληνικό κράτος που συγκροτήθηκε μετά την επανάσταση του 1821. Μόνο μετά τους Βαλκανικούς πολέμους το 1912-13 οι περιοχές αυτές και μαζί τους η Μακεδονία - έγιναν ελληνικές.

κ. Παπαδοπούλου Βασιλική
Φιλολόγος

Ιστορική

...Αν και έχουν περάσει 90 χρόνια από την μικρασιατική καταστροφή, αυτό το τραγικό γεγονός παραμένει ακόμα μία ανοιχτή εθνική πληγή. Με αφορμή το κλείσιμο 90 χρόνων από αυτή την εθνική τραγωδία θα σας παρουσιάσουμε το πολιτικό σκηνικό, τα αίτια, τις αφορμές, τις μάχες και τις στρατηγικές (1919-1922), καθώς και τους πρωταγωνιστές του μικρασιατικού πολέμου. Στη συνέχεια, εν συντομία θα παραθέσουμε τα γεγονότα της Μικρασιατικής καταστροφής, τους διωγμούς, τις συνέπειες και την αποτίμηση της καταστροφής και από τις δύο πλευρές...

Πολιτικό Σκηνικό.

Η Ελλάδα, ως νικήτρια χώρα στο πλευρό της Αντάντ κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, ανταμείφθηκε με την παραχώρηση εδαφών από την Βουλγαρία και την Οθωμανική αυτοκρατορία, οι οποίες κατά την διάρκεια του πολέμου είχαν ταχθεί με το μέρος των κεντρικών δυνάμεων. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, έχοντας και την υποστήριξη των δυνάμεων της Αντάντ εκστράτευσε στην Μικρά Ασία με σκοπό φαινομενικά την αποκατάσταση της ειρήνης. Στην πραγματικότητα όμως, η άφιξη του ελληνικού στρατού έκρυβε άλλες σκοπιμότητες και για τις δυνάμεις της Αντάντ και για τους Έλληνες. Έτσι τέθηκαν τα θεμέλια για την έναρξη της σύγκρουσης. Μέσα σε αυτό το κλίμα υπογράφηκε και η συνθήκη των Σεβρών (10 Αυγούστου 1920), σύμφωνα με την οποία η Οθωμανική αυτοκρατορία παρέδιδε στην Ελλάδα, όλη την Ανατολική Θράκη (εκτός από την Κωνσταντινούπολη) και τη ζώνη της Σμύρνης στη δυτική Μικρά Ασία. Η συνθήκη, αν και υπογράφηκε

από τον Σουλτάνο, αμφισβητήθηκε από τους Νεότουρκους, κυρίως από τον Μουσταφά Κεμάλ ή αλλιώς Ατατούρκ, όπως επονομάστηκε από τους ομοεθνείς και ομοϊδεάτες του. Αυτό το γεγονός ουσιαστικά αποτέλεσε και την αφορμή για την Μικρασιατική καταστροφή και γενικά για τις μετέπειτα εξελίξεις.

Αίτια, γεγονότα και εξελίξεις που οδήγησαν στην Μικρασιατική καταστροφή.

Πολιτικές εξελίξεις οδήγησαν στην ανατροπή του Ελ. Βενιζέλου, καθώς στις εκλογές του Νοεμβρίου 1920 δεν εκλέχτηκε ούτε καν Βουλευτής. Σε αντιδιαστολή με τον Βενιζέλο, ο Μουσταφά Κεμάλ, στην Τουρκία εδραιωνόταν όλο και περισσότερο. Αυτή η εξέλιξη προοικονομούσε δυσάρεστες εξελίξεις για την έκβαση της Μικρασιατικής εκστρατείας, αφενός επειδή η βάση του ελληνικού στρατού αποτελούνταν από Βενιζελικούς και αφετέρου, επειδή σηματοδοτούσε την επάνοδο του Κωνσταντίνου στον θρόνο. Αυτό το γεγονός προκάλεσε δυσφορία στις «συμμαχικές» δυνάμεις, καθώς ο Κωνσταντίνος είχε άμεσες σχέσεις με την έκπτωτη βασιλική οικογένεια της ηττημένης Γερμανίας, οδηγώντας την Ελλάδα στην πολιτική απομόνωση σε διεθνές επίπεδο. Φαινομενικά, θα πίστευε κανείς πως η επάνοδος του Κωνσταντίνου ήταν η αιτία για την πολιτική απομόνωση της Ελλάδας, στην πραγματικότητα όμως υπήρξαν άλλες σκοπιμότητες που οδήγησαν τις «δυνάμεις» προς αυτήν την κατεύθυνση. Ο Κωνσταντίνος αποτέλεσε μόνο την αφορμή. Ήθελαν να απαγκιστρωθούν από την Μικρά Ασία αναγνωρίζοντας έμμεσα την δύναμη του Κεμάλ και λαμβάνοντας

κάποια ανταλλάγματα. Ας επανέλθουμε όμως στα γεγονότα που εκτυλίσσονταν στο πεδίο της μάχης. Μετά την εκλογική ήττα του Βενιζέλου, ο Δημήτριος Γούναρης εμπιστεύτηκε άπειρους φιλομοναρχικούς στρατηγούς και η εξουσία του στρατού πέρασε ολοκληρωτικά στα χέρια του Κωνσταντίνου. Η πρώτη ήττα του ελληνικού στρατού πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιανουαρίου 1921 στη μάχη του Ιονού. Αν και ο στρατός έφτασε μέχρι την γραμμή Εσκι Σεχίρ Κιουτάχεια Αφιόν Καραχισάρ δεν είχαν εξασφαλίσει τις κατακτήσεις τους, ενώ είχαν ελλιπή προγραμματισμό και δυσκολία στον ανεφοδιασμό.

Το Τέλος του Πολέμου.

Οι μάχες συνεχίστηκαν και οι δύο πλευρές βρέθηκαν σε δύσκολη θέση, όμως το τέλος του πολέμου βρήκε έναν μεγάλο νικητή και έναν, με τραγικό τρόπο, ηττημένο. Ο Ελληνικός στρατός συνέχισε να προχωράει μέχρι και 100 χλμ. έξω από την Άγκυρα. Εκεί, τον Αύγουστο του 1921, ο Μουσταφά Κεμάλ με τον στρατό του υπερασπίστηκε την πρωτεύουσα, πλέον, όχι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αλλά της Τουρκικής Δημοκρατίας. Μετά από σκληρή μάχη με πολλούς νεκρούς, οι Έλληνες οπισθοχώρησαν. Τα ελληνικά τμήματα καθηλώθηκαν στις όχθες του Σαγγάριου ποταμού και ένα χρόνο αργότερα εκδηλώθηκε μεγάλη τουρκική αντεπίθεση (Αύγουστος 1922). Μέσα σε λίγες μόνο εβδομάδες, ο Ελληνικός στρατός είχε μόνο την Σμύρνη υπό τον έλεγχό του.

Ο στρατός του Ατατούρκ έφτασε στην Σμύρνη, την οποία και κατέλαβε. Μπαίνοντας στην πόλη ο τουρκικός στρατός κατακρεούργησε εκατοντάδες χιλιάδες Ελλήνων Μικρασιατών, (άνδρες, γυναίκες παιδιά).

Η Καταστροφή Μέρη με τη Μέρη.

Η απόβαση στη Σμύρνη ήταν η αρχή της ελληνικής τραγωδίας με αποτέλεσμα 25.000 νεκρούς και τραυματίες στρατιώτες και πάνω από 1.500.000 Έλληνες που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να έρθουν πρόσφυγες στην Ελλάδα. Οι περιουσίες που χρόνια πάλεψαν για να κτίσουν λεηλατήθηκαν. Νασοί και σχολεία γκρεμίστηκαν... Πάνω

αναδρομή

απο 600.000 άμαχοι άνθρωποι έμειναν πίσω, νεκροί. Ήταν πρωί του Σαββάτου, 27 Αυγούστου/9 Σεπτεμβρίου, περίπου 10:30, όταν οι πρώτοι έφιπποι Τσέτες (άτακτοι Τούρκοι πολεμιστές) μπήκαν στη Σμύρνη. Ο λαός της Σμύρνης έβλεπε τις κυρίως ελληνικές δυνάμεις να προσπερνούν την πόλη και να επιβιβάζονται στον Τσεσμέ, για την επιστροφή τους στην Ελλάδα. Η πρώτη επίσημη διαταγή του Νουρεντίν που εξεδόθη, έλεγε:

"Α. Όλοι οι Έλληνες και οι Αρμένιοι από του 18ου έτους μέχρι του 45ου, οι ευρισκόμενοι εις τα απελευθερωθέντα εδάφη από τον στρατόν μας, καθώς και οι Έλληνες και οι Αρμένιοι οι μεταφερθέντες από τον ελληνικόν στρατόν εις τα παράλια προς επιβίβασιν και εγκαταλειφθέντες κατόπιν της ακατασκέτου καταδίωξεως του στρατού μας πρέπει να παραδοθούν πάραυτα. Θα κρατηθούν ως αιχμάλωτοι μέχρι πέρας των εκθροπραξιών. Το μέτρον τούτο λαμβάνεται εναντίον των διότι έλαβον επισήμως τα όπλα εναντίον της πατρίδος, διότι κατετάγησαν εις των εκθρικών στρατόν, διότι τελευταίως ακόμη επιρρόπησαν πόλεις και χωριά και διέπραξαν ανηκούστους ωμότητες εναντίον του ειρηνικού πληθυσμού και διά να μην προσέλθουν, εάν αφεθούν ελεύθεροι, να ενισχύσουν τον εκθρικών στρατόν.

Β. Όλοι εκείνοι τους οποίους δεν αφορά το πρώτον άρθρον και γενικώς όλοι οι σμυρναίικαι οικογένειαι ή Έλληνες ή Αρμένιοι πρόσφυγες, δύνανται να μεταναστεύσουν μέχρι της 30ης Σεπτεμβρίου 1338 (σ.σ. τουρκική χρονολόγησις). Όσοι, παρελθούσης της προθεσμίας ταύτης, δεν έχουν εγκαταλείψει την χώραν κι θα κριθούν ύποπτοι απειλής κατά της ασφαλείας του στρατού και της δημossίας τάξεως, και θα οδηγηθούν εκτός της πολεμικής ζώνης.

Γ. Επειδή η Μεγάλη Εθνossυνέλευσις έλαβε μέτρα δια την εκκαθάρισιν από

τα λείψανα του ελληνικού στρατού και εκμηδένισιν των καταστρεπτικών οργανώσεων του εκθρού, όλοι οι κάτοικοι, άνευ διακρίσεως φυλής και θρησκείματος, οφείλουν να επιστρέψουν εις τας εστίας των και επαναλάβουν τας ειρηνικάς εργασίας των."

Από το ίδιο βράδυ άρχισαν να γίνονται λεηλασίες και φόννοι. Ο Έλληνας μητροπολίτης Χρυσόστομος παραδόθηκε στον τουρκικό όχλο, κατακρεουργήθηκε και έπειτα δολοφονήθηκε. Τα πλοία που βρίσκονταν κοντά στην προκυμαία δεν δέχονταν πρόσφυγες. Οι Σμυρναίοι, μένουν κλεισμένοι στα σπίτια τους ή σπεύδουν να βρουν προστασία σε νεκροταφεία και εκκλησίες.

- 9η Αυγούστου/11η Σεπτεμβρίου 1922 παρουσιάστηκε ο Κεμάλ στη Σμύρνη, ως νικητής. Είχε διαβεβαιώσει τους συμμάχους, ότι οι μειονότητες δεν θα πάθουν τίποτα, την ίδια κιόλας μέρα όμως άρχισαν οι θηριωδίες. Οι άνδρες δολοφονήθηκαν, οι γυναίκες και τα κορίτσια βιάστηκαν. Συγχρόνως ο στρατός, πυρπόλησε την αρμενική συνοικία.
- 30 Αυγούστου/12 Σεπτεμβρίου, προς το ξημέρωμα της Τετάρτης, πολλοί Χριστιανοί έφυγαν προς το Κορδελιό εξαιτίας φημών για πλοία που θα τους έσωζαν. Στο δρόμο προς το Κορδελιό συνάντησαν τούρκικο ιππικό και Τσέτες ιππείς! Έκλεβαν τα κοσμήματα των γυναικών και βίαζαν τις κοπέλες. Μια ομάδα νεαρών γυναικών που τις κυνηγούσαν οι Τσέτες, προτίμησαν να πέσουν στα βράχια σαν άλλες γυναίκες του Ζαλόγγου, προκειμένου να μην τις βιάσουν. Το βράδυ της Τετάρτης η αρμενική συνοικία είχε πλήρως ισοπεδωθεί.

- 31 Αυγούστου/13 Σεπτεμβρίου οι Τούρκοι στρατιώτες του Νουρεντίν, βάσει σχεδίου που τους παρέδωσαν οι τουρκικές αρχές, άναψαν φωτιά με πετρέλαιο πρώτα στην αρμενική συνοικία. Από την πρώτη αυτή εκδήλω-

ση άρχισαν να καίγονται το αρμενικό νοσοκομείο, η αρμενική μητρόπολη και η αρμενική εκκλησία του Αγίου Στεφάνου μαζί με τους πρόσφυγες που είχαν καταφύγει εκεί. Οι Τούρκοι στρατιώτες ανατίναξαν όλα τα υπόλοιπα με δυναμίτη. Οι πολίτες κατέφευγαν στην προκυμαία αναζητώντας κάποιο πλεούμενο ή κολυμπώντας προσπαθούσαν να πλησιάσουν και να ανέβουν στα ξένα πλοία (Αγγλίας, Γαλλίας, Ιταλίας) που περίμεναν στο λιμάνι. Πάνω από 300.000 άνθρωποι στο στενό χώρο της προκυμαίας, ανάμεσα στις φλόγες περίμεναν την σωτηρία «τόσα πολλά ήταν τα πτώματα που επέπλεαν στην παραλία, ώστε μπορούσες να περπατήσεις πάνω τους».

«Η θάλασσα δεν είναι πια εμπόδιο. Χιλιάδες άνθρωποι πέφτουν και πνίγονται. Τα κορμιά σκεπάζουνε τα νερά σαν νά 'ναι μόλος. Οι δρόμοι γεμίζουνε κι αδειάζουνε και ξαναγεμίζουνε. Νέοι, γέροι, γυναίκες, παιδιά ποδοπατούνται, στριμώχνονται, λιποθυμούνε, ξεψυχούνε. Τους τρελαίνουν οι χαντζάρες, οι ξιφολόγχες, οι σφαίρες των Τσέτηδων!»

Τα συμμαχία πλοία παρέμεναν αμέτοχα διότι είχαν διαταγές να τηρήσουν ουδέτερη στάση. Μόνο όσοι επιβίβαστηκαν σε ελληνικά πλοία που απέπλευσαν από τη Μυτιλήνη γλίτωσαν τη σφαγή και πέρασαν πρώτα στα νησιά του Αν. Αιγαίου απέναντι από τα μικρασιατικά παράλια και αργότερα και στην ηπειρωτική Ελλάδα ως πρόσφυγες. Με τη συνθήκη της Λωζάνης και την υποχρεωτική ανταλλαγή χριστιανών και μουσουλμάνων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας έχασαν κάθε ελπίδα επιστροφής στις προγονικές εστίες τους από τις οποίες τόσο βίαια ξεριζώθηκαν.

Σωκράτης Μεργιανός

Β'1 Λυκείου

Μαρία Κατσιάμπα

Β'1 Λυκείου

Με άλλη ματιά

Συνέντευξη με την κ. Ειρήνη Μαντζούρη Αρχαιολόγο

Με αφορμή το προηγούμενο άρθρο για τη Μικρασιατική Καταστροφή θελήσαμε να πάρουμε συνέντευξη από την κυρία Ειρήνη Μαντζούρη, ιστορικό-αρχαιολόγο και να την αναρτήσουμε στο περιοδικό του σχολείου μας. Η κ. Μαντζούρη μας μίλησε για τον λόγο για τον οποίο έχει εγκατασταθεί στην Κωνσταντινούπολη τον τελευταίο χρόνο, την σχέση Ελλήνων-Τούρκων αλλά και τα τούρκικα σίριαλ.

-Ποιος ήταν ο λόγος που θελή-

σατε έστω και προσωρινά να εγκατασταθείτε στην Κωνσταντινούπολη; Αντιμετωπίσατε αντιδράσεις από γνωστούς σας στην Ελλάδα;

Ο λόγος για τον οποίο ήρθα στην Πόλη, εκτός από το ότι πρόκειται για τον τόπο καταγωγής μου και τον αγαπώ, ήταν για να τελειοποιήσω την τουρκική γλώσσα. Αρκετοί γνωστοί μου αποδοκίμασαν αυτήν την ενέργεια μου και κάποιοι συνεχίζουν ακόμα να το κάνουν. Ο λόγος όμως για τον οποίο

ήρθα στην Πόλη ήταν να μάθω όσο το δυνατόν γρηγορότερα την γλώσσα, γιατί μου είναι χρήσιμη στην δουλειά μου. Και μια γλώσσα την μαθαίνεις καλύτερα στον τόπο της.

-Εσείς τι κάνετε; Πώς αντιδράσατε;

Δεν αντέδρασα κάπως συγκεκριμένα, απλά τους ρώτησα και γω για ποιο λόγο εκείνοι, τα παιδιά τους ή ακόμα και τα εγγόνια κάποιων που έζησαν το '40 μαθαίνουν αγγλικά, ιταλικά ή γερμανικά. Αυτοί οι λαοί, στο παρελθόν αλλά ακόμα και σήμερα μας προξενούν πολλά κακά. Απλά ας θυμηθούνε ...τι έχουμε υποστεί ως έθνος κατά καιρούς από τους λαούς της Ευρώπης. Όπως μαθαίνουν αυτοί γερμανικά, ιταλικά και αγγλικά έτσι μαθαίνω και γω τουρκικά...

-Αντιμετωπίσατε προβλήματα, όταν πήγατε να εγκατασταθείτε εκεί;

Απολύτως κανένα πρόβλημα. Δεν ήρθα για πρώτη φορά τώρα. Από το 2004 ερχόμουν πολύ συχνά στην Πόλη, οπότε είχα αποκτήσει γνωστούς, φίλους. Επιπλέον, έχω και συγγενείς εδώ πέρα. Όταν ήρθα στην Πόλη, οι Ρωμιοί με καλωσόρισαν και με υποδέχτηκαν με τον καλύτερο τρόπο. Δεν αντιμετώπισα προβλήματα από τους ανθρώπους εδώ, αντιθέτως έκαναν ό,τι μπορούσαν για να με βοηθήσουν σε ό,τι χρειάστηκα. Και τους ευχαριστώ πολύ, τόσο τους Ρωμιούς όσο και το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Όσο για τους Τούρκους είχα κι από αυτούς θετική αντιμετώπιση.

- Αντιδράσεις σχετικές με την ρήξη στις σχέσεις των δύο χωρών συναντάτε;

Παρότι θα φανεί περίεργο, εδώ υπάρχουν πολλοί Τούρκοι οι οποίοι είναι αρκετά μορφωμένοι και πιστεύουν ότι από τότε που έφυγαν οι Ρωμιοί όχι μόνο από την Πόλη αλλά κι από όλη την Τουρκία η χώρα τους οδηγήθηκε στην παρακμή. Μάλλον για

...η Τουρκία

να το πω καλύτερα δεν πιστεύουν ότι έφυγαν αλλά ξεκάθαρα λένε ότι «εμείς σας διώξαμε». Οι άνθρωποι δεν κρατάνε εχθρική στάση. Εκτός από τους μορφωμένους το ίδιο ισχύει και γι' αυτούς –τους ηλικιωμένους πια– που είχαν ζήσει μαζί με τους Ρωμιούς, είχαν συμβιώσει μαζί τους και θυμούνται «τι εστί Ρωμιοσύνη».

Επίσης πολλοί είναι εκείνοι που είτε από περιέργεια, είτε από διάφορες συγκυρίες, είτε ακόμα και από ανασφάλεια έχουν αρχίσει να αναζητούν το παρελθόν τους είτε εθνικό είναι αυτό, είτε θρησκευτικό. Είναι εντυπωσιακή η μεταστροφή των Τούρκων προς την Ορθοδοξία. Ελεύθερα πλέον αλλάζουν το θρήσκευμα της ταυτότητας τους σε «Χριστιανός Ορθόδοξος». Υπάρχει μια μεγάλη στροφή Τούρκων προς την Ορθοδοξία τα τελευταία χρόνια. Αυτή είναι μια αρκετά σεβαστή μερίδα του πληθυσμού της Τουρκίας.

Υπάρχουν βέβαια και φανατικές ομάδες, όπως οι Γκρίζοι Λύκοι αλλά και ο αμόρφωτος λαός ο οποίος έχει πιστέψει ως ιστορία την προπαγάνδα που έχει διδαχθεί κατά τα σχολικά του χρόνια ή ακόμα και από την οικογένεια του. Αυτές λοιπόν οι μερίδες φυσικά και μας αντιμετωπίζουν εχθρικά ενώ κατά καιρούς δημιουργούν και προβλήματα στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Δυστυχώς είναι ακόμα πολλοί...

-Πώς βλέπουν οι άνθρωποι εκεί τη Μικρασιατική Καταστροφή;

Ως μια μεγάλη εθνική γιορτή. Όχι μόνο αυτήν αλλά και την 29η Μαΐου που για μας είναι μια αποφράδα ημέρα, γι' αυτούς είναι μια σελίδα της ιστορίας γραμμένη με χρυσά γράμματα... Γιορτάζουν με παρελάσεις, περιλαμπρούς εορτασμούς στα σχολεία, με σηματολισμούς παντού, αφιερώματα και εκθέσεις με δήθεν «ντοκουμέντα». Υπάρχουν όμως και αυτοί που γνωρίζουν τι πραγματικά «γιορτάζουν». Δεν είναι δύσκολο να καταλάβουν ότι εδώ κάποτε ζούσαν κάποιοι άλλοι. Τα παλιά αρχοντικά στις ρωμαϊκές συνοικίες, οι εκκλησίες, οι εναπομείνανες ημερο-

μηνίες και επιγραφές πάνω σε αυτά δηλώνουν το ρωμαϊκό παρελθόν της Τουρκίας. Τα ίδια τα κτίρια δηλώνουν ένα άλλο παρελθόν.

-Για τα τουρκικά σίριαλ τι έχετε να πείτε;

Αρχικά ότι είναι εντελώς προπαγανδιστικά και δεν είναι τυχαία η προβολή τους. Θα μου πείτε ότι κάποτε συνεχώς παρακολουθούσαμε βραζιλιάνικα ή ακόμα και τώρα είμαστε λάτρεις του αμερικανικού κινηματογράφου. Τι να σας πω; Αυτό που ξέρω είναι ότι το φταίξιμο δεν πρέπει να το ρίξουμε σε εκείνους μόνο. Εκείνοι την χώρα τους προωθούν. Τα ωραία σπίτια στο Βόσπορο, τους αρχαιολογικούς χώρους στην Καππαδοκία, στην Αντιόχεια (της Τουρκίας), την «τουρκική» Κύπρο και πολλά άλλα μέρη που ένας Ευρωπαίος, Ασιάτης, Αμερικανός αποκομίζει την εντύπωση ότι είναι τουρκικά. Δικαιολογημένα λοιπόν θα πει ο ξένος «Τι ωραία τα αρχοντικά της Τουρκίας»! Θαμπωνόμαστε από την ομορφιά των τοπίων, γιατί όντως είναι πανέμορφα τα τοπία της Πόλης και της Μικράς Ασίας και ξεχνάμε ότι όλα αυτά κάποτε μπορεί να ήταν του παππού μας ή της γιαγιάς μας.

Και θα σας πω και αυτό...πολλές από τις σκηνές ή κάποια από τα πανοραμικά πλάνα της Πόλης είναι βραδινά. Μην ξεχνάτε ότι όσο βρώμικη και να είναι μια πόλη το βράδυ φαντάζει πάντα πιο ωραία. Δεν έχω δει καμία σκηνή γυρισμένη στο Φανάρι, το πρωί. Στο

ξακουστό Φανάρι που τώρα πια είναι μια από τις πιο υποβαθμισμένες και κακόφημες περιοχές της Πόλης τα πλάνα είναι πάντοτε βραδινά. Το ίδιο συμβαίνει και στα πλάνα που δείχνουν τον Πύργο του Γαλατά. Πολύ κοντά λοιπόν στις κεντρικές μεγάλες και ευρωπαϊκές λεωφόρους που θαυμάζουμε στα σίριαλ υπάρχει ένα άλλο πρόσωπο της Κωνσταντινούπολης εντελώς διαφορετικό...που για μένα είναι και το πραγματικό.

Επίσης, ένας λόγος που έχουν τηλεθέαση, είναι διότι προβάλλουν αξίες οι οποίες σε μας έχουν χαθεί. Ευτυχώς όχι από όλους. Δείχνουν π.χ. οικογενειακά γεύματα, κάτι το οποίο σε μας δεν συναντάται συχνά, ενώ πιο παλιά ήταν δεδομένο, τόσο το οικογενειακό γεύμα όσο και ο σεβασμός στον παππού, την γιαγιά και τους γονείς. Επιπλέον, δεν προβάλλουν πρόστυχες σκηνές μεταξύ των πρωταγωνιστών, κάτι με το οποίο τα δικά μας σίριαλ είναι γεμάτα. Από την μια πλευρά μας θυμίζουν δικές μας παλιές εποχές κι από την άλλη αντί να μας βάλουν σε σκέψη όλα αυτά μας παρασέρνουν σε ένα τέλμα με το γοητευτικό ηθοποιό και τα πανέμορφα πλάνα της Πόλης. Μένουμε αδρανείς και δέσμιοι μιας εικόνας...Αυτό μας αρκεί.»

Επιμέλεια συνέντευξης:

Μαρία Κατσιάμπα

Β'1 Λυκείου

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΙΡΙΑΛ

Αν και έχουν περάσει 90 χρόνια από την Μικρασιατική καταστροφή, το ελληνικό στοιχείο συνεχίζει να απειλείται και να πυρπολείται από τον υπαίτιο της Μικρασιατικής καταστροφής, δηλαδή τον εθνικιστικό χαρακτήρα του τουρκικού κράτους. Σήμερα ο τρόπος με τον οποίο απειλείται το ελληνικό έθνος είναι διαφορετικός και έχει αποκτήσει άλλη μορφή. Δεν απειλείται άμεσα με τα όπλα, αλλά ακόμη χειρότερα με έναν αόρατο ιδεολογικό, πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό πόλεμο, ο οποίος έχει τον χαρακτήρα προπαγάνδας. Αν και προετοιμαζόταν από το 1900 τελικά από το 1909 και έπειτα έγινε η μετάβαση από τη μεσαιωνική Οθωμανική

Αυτοκρατορία στο σύγχρονο τουρκικό κράτος που έχει πια ως πυρήνα του τον εθνικό(εθνικιστικό)χαρακτήρα του και όχι τον θρησκευτικό. Από τότε και από τον Κεμάλ μέχρι και σήμερα οι Τούρκοι επιδιώκουν να προσεγγίσουν τον δυτικό τρόπο ζωής και να τινάξουν τα στερεότυπα που τους έχουν αποδοθεί κυρίως από την παλιά οργάνωση του κράτους τους, που όμως ισχύουν μέχρι σήμερα. Αυτό το γεγονός αποτελεί και το κύριο στοιχείο της προπαγάνδας τους. Πιο συγκεκριμένα, στην προσπάθειά τους να φανούν πολιτισμικά ισάξιοι και ανώτεροι από τους Ευρωπαίους επιτονίζουν τα πολιτικά - πολιτιστικά ιδεώδη που εξυπηρετούν αυτήν την πολιτική τους (προπαγάνδα)αποσιωπώντας και αποκρύπτοντας άλλες πτυχές (θρησκευτικός χαρακτήρας)του έθνους τους ή και προβάλλοντας ως δεδομένο κάτι το οποίο ισχύει για τις μειονότητες (πλούτος,φιλελευθερισμός).

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΙΡΙΑΛ

Οι παραπάνω στόχοι αντανακλώνται στα τούρκικα σίριαλ, τα οποία εντάσσονται στα πλαίσια των πολιτικών **σκοπιμοτήτων** των Νεότουρκων και είναι ένα από τα μέσα επίτευξης αυτών. Τα τούρκικα σίριαλ προβάλλονται σε πολλές χώρες, όχι επιδεικνύοντας,αλλά εξιδανικεύοντας την χώρα προέλευσης τους. Πιο συγκεκριμένα, θα εξετάσουμε το φαινόμενο αυτό στη χώρα μας. Τα τούρκικα σίριαλ εμφανίστηκαν σε μία περίοδο που Ελλάδα αντιμετώπιζε μία γενικευμένη κρίση (πολιτική -οικονομική-κοινωνική), και που τα ελληνικά κανάλια δε διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για δημιουργία νέων προγραμμάτων. Οι αντιστάσεις των Ελλήνων κάμφθηκαν και έτσι στράφηκαν στα τούρκικα σίριαλ ως τη μοναδική μορφή ψυχαγωγίας. Ανησυχητικό δεν είναι μόνο το φαινόμενο ότι (τα τουρκικά σίριαλ) έχουν τεράστια ποσοστά τηλεθέασης, από διάφορες ηλικιακές και κοινωνικές ομάδες τηλεθεατών, αλλά και το ότι οί Έλληνες τηλεθεατές παρακολουθούν μηχανικά τα σίριαλ αποζητώντας μερικές στιγμές ξεκούρασης και χαλάρωσης μέσα σε μία κουραστική μέρα, με αποτέλεσμα να μην θέλουν κυρίως ή και να μην μπορούν να διακρίνουν τα στοιχεία προπαγάνδας που περιέχουν. Ακόμη τα τούρκικα σίριαλ προσφέρουν στο θεατή μυθοπλασία, κάτι το οποίο του στερούν τα ελληνικά. Αν κανείς προσέξει με προσοχή ένα οποιοδήποτε σίριαλ, θα παρατηρήσει πως δεν παρουσιάζεται έντονο το θρησκευτικό στοιχείο, ότι προβάλλεται ο πλούτος, ο φιλελευθερισμός και ότι παρουσιάζουν σαν δικά τους πράγματα που δεν είναι (π.χ. πολλά από τα ωραία σπίτια που προβάλλονται στην Κωνσταντινούπολη είναι παλιά ελληνικά αρχοντικά). Επομένως, η αποδοχή τους από ένα τόσο μεγάλο ποσοστό Ελλήνων όλων των ηλικιών δημιουργεί μία εξιδανικευμένη, αλλά μονομερή εικόνα για τους "γείτονες" με αποτέλεσμα να γινόμαστε θύματα της προπαγάνδας που εξαπολύουν και να ενισχύεται η εθνικιστική-ιδεολογική πολιτική τους με οδυνηρά αποτελέσματα στο μέλλον...

Γι' αυτό ας προσέχουμε τι βλέπουμε και πώς το βλέπουμε, επειδή στο χέρι μας είναι όλα.

Μαρία Κατσιάμπα

Β'1 Λυκείου

Υπάρχει ελπίδα ...

Την Πέμπτη 1-11-12 στα πλαίσια του μαθήματος της Ερευνητικής Εργασίας με θέμα «Βία –έγκλημα και ανθρώπινη υπόσταση» η ομάδα μας επισκέφτηκε τη γραμμή στήριξης Ε.Ψ.Υ.Π.Ε. (Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου).

Εκεί μας υποδέχθηκαν οι υπεύθυνοι της γραμμής στήριξης: κα Αθανασιάδου, η κα Καρακατσάνη και η κα Ξυδού.

Μας ενημέρωσαν για το ρόλο της γραμμής στήριξης καιέκπληκτοι μάθαμε πως με ένα δωρεάν κάλεσμα στον αριθμό 116 -111 (αριθμός Ευρωπαϊκός με δωρεάν εφαρμογή σε 19 χώρες!!!) μπορείς να μιλήσεις, είτε είσαι παιδί είτε έφηβος, σε κάποιον για το πρόβλημά σου.

Στόχος των ψυχολόγων είναι να ακούνε, να κατανοούν και να αναγνωρίζουν το κάθε πρόβλημα, για να ακολουθηθεί η κατάλληλη συμβουλευτική διαδικασία.

Απάντησαν σε πολλά ερωτήματά μας σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία (σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική) και τη βία στα πλαίσια του σχολικού εκφοβισμού.

Τα ποσοστά των κλήσεων την τελευταία διετία είναι αυξημένα. Έτσι οι κλήσεις για

κακοποίηση το 2011 ήταν 4% έως το τρέχον έτος αυξήθηκαν στο 13% !!!! Και οι κλήσεις για τα περιστατικά εκφοβισμού από το ποσοστό του 7% το 2010-2011, απογειώθηκαν στο 14%!!!!.

Σας προκαλούμε λοιπόν, αν είστε εκπαιδευτικοί ή γονείς, να καλέσετε και εσείς τη γραμμή στήριξης για να ενημερωθείτε στον αριθμό 801-801-1177 (Δευτέρα –Παρασκευή από 9.30 π.μ -20.30 μ.μ.) και αν είστε παιδιά ή έφηβοι, στον αριθμό 116-111 (Καθημερινά από 14.00μ.μ. – 20.30 μ.μ. και Σάββατο από 9.30π.μ. -14.00μ.μ).

*Να θυμάστε πάντα
ότι υπάρχει ελπίδα...*

αρκεί να το

θελήσετε!!!!...

**κ. Λέκκα Βενέτα,
Κοινωνιολόγος**

**Οι μαθητές
του Project
B' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Ευάγγελος Πρωτοπατταδάκης

Η ενασχόληση σας με τη φιλοσοφία πώς ξεκίνησε; Ποια είναι τα πρώτα ερεθίσματα που λάβατε; Πάνω σε ποιο πρότυπο βασιστήκατε;

Είχα την τύχη να πηγαίνω από μικρός σε ένα σχολείο το οποίο μου έδωσε ερεθίσματα. Το πρώτο μου ερώτημα ήταν αυτό σχετικά με το Θεό.

Είχα την τύχη να έχω καλούς συνομιλητές, δηλαδή οι φίλοι μου ενδιαφέρονταν για τα πράγματα που με ενδιέφεραν και εμένα. Την πρώτη φορά, ας πούμε, πως γίνεται να ξεκινήσει κανείς να κάνει φιλοσοφία; Κάποια στιγμή αναρωτιέται "Τι κάνουμε εδώ πέρα;"; "Όταν πεθάνουμε πού πάμε;"; "Τι συμβαίνει, υπάρχει Θεός;". Εκείνη τη στιγμή που θα αναρωτηθείς δημοσίως για αυτό το πράγμα είναι καλό να υπάρχει κάποιος δίπλα ο οποίος θα σε ακούσει και θα ενισχύσει αυτή σου την αναζήτηση, γιατί θα μπορούσε να σου πει "Έλα μωρέ τώρα τι κάθεσαι και ασχολείσαι;". Είχα την τύχη να μη μου συμβεί αυτό το πράγμα. Έμαθα να μην φοβάμαι να λέω αυτό που σκέφτομαι. Πάντα έλεγα ότι ο Πλάτωνας μου έκανε εντύπωση με την πεποίθηση του ότι το αληθινό πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε. Ήμουν σε μια περίοδο σαν τη δική σας, στην εφηβεία, και είχα ερωτευθεί μια κοπέλα. Ένιωθα ενδεχομένως μια στενοχώρια και σκέφτηκα "Ήταν αληθινός αυτός ο έρωτας που τελείωσε;"; "Ο πραγματικός έρωτας τελειώνει ποτέ;". Αυτό ήταν το ερώτημα του Πλάτωνα, αν και ο

Την Παρασκευή 9 Νοεμβρίου με την βοήθεια και ενθάρρυνση της αδερφής Ισιώρας πήγαμε στην Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου συζητήσαμε με τον κύριο Ευάγγελο Πρωτοπατταδάκη, δέκτορα της Φιλοσοφίας και του αποστράγαμε μία συνέντευξη η οποία αφορά την καριέρα του, τις προσωπικές ανησυχίες, επιδιώξεις, δέσεις, τα θέματα ηθικής και όχι μόνο φιλοσοφίας, αλλά και επίκαιρα ζητήματα, όπως το εκπαιδευτικό σύστημα, η οικονομική κρίση κ.λ.π. Ελπίζουμε να σας μεταφέρουμε την ατμόσφαιρα, αλλά και τα συναισθήματα τα οποία μας προκάλλει η συζήτηση και αυτές οι γραμμές να αποτελέσουν την αφορμή για να προβληματιστείτε να σκεφτείτε και να λάβετε κάποια ερεθίσματα τα οποία θα έχουν θετικό αντίκτυπο στη δική σας ζωή. Και το ταξίδι αρχίζει...

Πλάτωνας δεν μιλάει για έρωτα αλλά αυτό που ρωτάει είναι "Το πραγματικό τελειώνει ποτέ;". Κατέληξα σε αυτά που είχε καταλήξει και ο Πλάτωνας ότι το πραγματικό δεν τελειώνει ποτέ...

Μία από τις βασικές επιδιώξεις της φιλοσοφίας είναι η καθοδήγηση της πράξης και οργάνωσης του τρόπου ζωής μας. Πώς αυτό αντανακλάται στην καθημερινότητά σας;

Καταρχάς, είμαι επαγγελματίας, δηλαδή ζω με τη φιλοσοφία και ζω από την φιλοσοφία. Γενικά, η φιλοσοφία αφορά τον καθένα από εμάς, καθώς η ζωή του καθενός διαμορφώνεται από φιλοσοφικές πεποιθήσεις/στάσεις που είτε τις έχουμε αποκτήσει μέσω μελέτης ή τις έχουμε σκεφτεί εμείς. Παραδείγματος χάριν το αποτέλεσμα αυτών των πεποιθήσεων είναι ότι αυτό που υπάρχει στην πραγματικότητα «τό ὄντος ὄν» κατά τον Πλάτωνα είναι ή το χρήμα ή Θεός. Η επιλογή ενός από τα δύο διαμορφώνει και καθορίζει τη ζωή μας. Οι άνθρωποι στους οποίους έχει αποκαλυφθεί αυτό που ψάχνουν είναι πολύ τυχεροί.

Ο όρος φιλόσοφος έχει παρεξηγηθεί στις μέρες μας. Εσείς ποια ερμηνεία δίνετε σε αυτόν;

Φιλόσοφος είναι ο άνθρωπος που απορεί, που αμφισβητεί, που βρίσκεται σε αδιέξοδο, δηλαδή ο καθένας από εμάς. Για να δείτε πόσο καθημερινό πράγμα είναι η φιλοσοφία, ο Σωκράτης έλεγε: «αν παντρευτείς καλή γυναίκα, θα γίνεις ευτυχισμένος· αν παντρευτείς κακή γυναίκα θα γίνεις φιλόσοφος». Η καθημερινότητα σε κάνει φιλόσοφο...

Ένα από τα θέματα τα οποία σας απασχόλησαν πολύ ήταν η ευθανασία σε συνάρτηση με την ηθική. Μάλιστα η διατριβή σας είχε τίτλο: «Η ευθανασία στη σύγχρονη βιοηθική». Ποια η άποψή σας για την ευθανασία;

Νομίζω ότι η ευθανασία, άσχετα με το αν κάποιος θα την επέλεγε για ένα αγαπημένο πρόσωπο, θα πρέπει να επιτρέπεται ως ηθική επιλογή του ίδιου του πάσχοντος. Μου φαίνεται παράλογο να ικανοποιούμε την τελευταία επιθυμία του αγαπημένου μας προσώπου, όσο παράλογη ή ασήμαντη είναι και να μην ικανοποιούμε αυτήν που είναι σημαντική. Πρέπει βέβαια αυτή η επιθυμία σύμφωνα και με το νόμο να είναι σπουδαία και επίμονη (να έχει επαναληφθεί). Το αν θα τελειώσει η ζωή μας ή όχι δεν είναι στο χέρι μας, υποχρεωτικά θα τελειώσει. Όμως το να επιλέξει κανείς πώς θα πεθάνει, ποια εικόνα θα αφήσει πίσω του πιστεύω πως πρέπει να είναι στο χέρι μας. Αν πραγματοποιηθεί η ευθανασία χωρίς την απαίτηση του πάσχοντος τότε θεωρείται φόνος.

Ποια είναι η άποψή σας για τον Θεό; Πιστεύετε στην ύπαρξή του;

Αυτή είναι μία ερώτηση που την θέτει κανείς στον εαυτό του μέχρι να πεθάνει. Στην λογική μου, στην σκέψη μου, στο νου μου ο κόσμος αυτός πρέπει να έχει δημιουργηθεί από ένα ανώτερο ον. Στην φιλοσοφία μιλάμε για την υπόσταση και τις ποιότητες. Υπόσταση είναι κάτι που μπορεί να δεχθεί ποιότητες. Το πώς είναι τα χαρακτηριστικά του, αν είναι καλός ή κακός, πανταχού παρών ή υπερβατικός είναι κάτι που το αναζητούμε ακόμα. Χαρακτηρίζω τον εαυτό μου ως πιστό, αλλά δεν έχω την ευλογία να έχω απαντήσει αυτό το ερώτημα που είναι θεμελιώδες για την ζωή μας.

Ο κοινωνικός ρόλος της φιλοσοφίας έχει συρρικνωθεί στις μέρες μας, καθώς επικρατεί η άποψη ότι με την γένεση και την πρόοδο των επιστημών η φιλοσοφία χάνει τον λόγο ύπαρξής της. Αγνοείται συχνά ότι τα γνωστικά πεδία των επιστημών προέρχονται από την φι-

λοσοφία και το ό,τι αφορά τον άνθρωπο αποτελεί φιλοσοφία. Ποια η θέση σας σε αυτό και ποια η απάντησή σας στους επικριτές της φιλοσοφίας;

Καταρχάς, η ενασχόληση με τις επιστήμες είναι καθαρά φιλοσοφική. Όπως έλεγε και ο Καντ «η φιλοσοφία είναι υπηρέτρια των επιστημών». Δηλαδή, μπορεί μια υπηρέτρια να ακολουθεί από πίσω για να βοηθήσει, αν χρειαστεί ή να πηγαίνει μπροστά κρατώντας το φανάρι. Κατά τη γνώμη μου, η φιλοσοφία πηγαίνει μπροστά κρατώντας το φανάρι δείχνοντάς στους ανθρώπους έναν δρόμο για να πορευτούν. Επηρεάζει η φιλοσοφία την επιστήμη και φυσικά η επιστήμη την φιλοσοφία, καθώς πάνω στα τεχνολογικά επιτεύγματα πραγματοποιούνται φιλοσοφικές συζητήσεις. Υπάρχει δηλαδή μια αμφίδρομη σχέση τροφοδότησης της επιστήμης με την φιλοσοφία.

Αν και είστε μόλις 40 ετών κατέχετε θέση λέκτορα στο Ε.Κ.Π.Α, έχετε μεταφράσει και συγγράψει πολλά βιβλία και έχετε γράψει σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά διεθνώς. Πού αποδίδετε την τόση επιτυχία και αποδοχή του έργου σας και μάλιστα σε αυτή την ηλικία;

Μου αρέσει πάρα πολύ αυτό που κάνω. Δηλαδή πιστεύω ότι θα μπορούσα να κάνω πολλά πράγματα στη ζωή μου και πολύ διαφορετικά από αυτά που κάνω αλλά αυτό που μου αρέσει είναι αυτό. Νομίζω ότι, αν σου αρέσει αυτό που κάνεις και το αγαπάς πραγματικά και χαίρεσαι που το εξασκείς, είσαι τυχερός. Αυτό το λέω σε συμβουλή και για εσάς και για τους συμμαθητές σας, να επιλέξετε αυτό που σας αρέσει, τότε θα το κάνετε καλά. Γιατί απλά θα σας αρέσει.

Μια αποτίμηση της οικονομικής, πολιτικής, κοινωνικής και θεσμικής κρίσης που βιώνουμε και μια ευχή για το μέλλον;

Έχουμε μια κρίση. Αυτή είναι μια οικονομική κρίση. Βλέπουμε ότι υπάρχει μια "τρίκα" και μια ευρωπαϊκή ένωση οι οποίοι πάνε "ντουγκού". Γιατί, Δεν βλέπουν ότι αυτό το πράγμα δεν λειτουργεί; Δεν βλέπουν ότι ο κόσμος δυστυχεί; Δεν έχουν άλλο δρόμο. Γιατί δεν έχουν άλλο δρόμο; Αυτό είναι που λέει ο λαός μας κουκιά ξέρω, κουκιά αμολάω. Αυτό ξέρουμε, αυτό κάνουμε. Γιατί δεν βλέπουμε κάτι διαφορετικό; Και δεν υπάρχει κάτι διαφορετικό... δεν έχει "πέσει στο τραπέζι" κάτι διαφορετικό. Γιατί απλά κανείς δεν το έχει σκεφτεί. Ότι υπάρχει, υπάρχει.

Εμένα μου κάνει εντύπωση ότι κανένας Έλληνας οικονομολόγος δεν έχει προτείνει κανέναν άλλον δρόμο, ο οποίος να είναι εξίσου σίγουρος. Γιατί απλά οι οικονομολόγοι στις μέρες μας είναι λογιστές. Βλέπουμε ότι αυτό το σύστημα κάνει πολλούς ανθρώπους πάρα πολύ φτωχότερους και λίγους τους κάνει πάρα πολύ πλουσιότερους. Βλέπουν μόνο νούμερα και δεν βλέπουν ανθρώπους. Πιστεύω ότι αυτή η οικονομική κρίση δείχνει τη χρεοκοπία ενός τρόπου σκέψης. Αυτός ο τρόπος σκέψης δείχνει πως μπορούμε να εμπορευόμαστε τα πάντα. Όχι μόνο υλικά αλλά και το φόβο και την ελπίδα. Αυτό όχι μόνο είναι απαράδεκτο αλλά και μη λειτουργικό. Η ευχή μου είναι να μην χαθεί μια γενιά νέων ανθρώπων.

Πώς επιλέξατε για αντικείμενο μελέτης και εξειδίκευσης την ηθική;

Ήθελα να κάνω κάτι για τις προτάσεις του "είναι" και του "πρέπει", έτσι πήγα στον επόπτη μου και μου είπε "αυτό έχει γίνει... δεν κάνετε για την ευθανασία;" Και έτσι έκανα λοιπόν για την ευθανασία. Ήθελα να το κάνω αυτό στο χώρο της ηθικής. Αυτό ήταν το ζητούμενο.

Μια συμβουλή για όσους μαθητές θέλουν να ασχοληθούν με τον κλάδο της φιλοσοφίας;

Θα έλεγα ότι η φιλοσοφία είναι μια ευλογία, το να έρχεσαι σε επαφή μαζί της, υπό την έννοια ότι το λιγότερο που έχεις να κερδίσεις είναι να δεις άλλους δρόμους οι οποίοι υπάρχουν απλά δεν τους ξέρεις. Αυτό σε κάνει σίγουρα καλύτερο άνθρωπο, επίσης σε κάνει πολύ πιο αποδοτικό σε ο,τιδήποτε άλλο επιλέξεις να κάνεις.

Πώς πιστεύετε ότι θα έπρεπε η ηθική φιλοσοφία να κατευθύνει τους σημερινούς ανθρώπους ώστε να ζήσουν στιγμές ευδαιμονίας;

Πρώτα από όλα στα σίγουρα η ηθική

δεν θα σας δώσει συγκεκριμένες απαντήσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα. Αυτό το οποίο μπορεί να μας δείξει η ηθική είναι ότι υπάρχουν πολλοί δρόμοι προς το ίδιο ζητούμενο και **ότι μπορούμε να είμαστε ανεκτικοί απέναντι στον άλλον. Το οποίο είναι προϋπόθεση της επιτυχίας. Αν είσαι μισαλλόδοξος, δεν θα επιτύχεις ποτέ. Ο άνθρωπος προχωράει σε αναφορά με το έτερον.**

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Θερμές ευχαριστίες στον κ. Πρωτοπαπαδάκη για την τιμή που μας έκανε να τον επισκεφτούμε και για την ενδιαφέρουσα, διαθεματική και εποικοδομητική συζήτηση που είχαμε μαζί του, καθώς και για τα πνευματικά ερεθίσματα που μας έδωσε. Τέλος, ευχαριστούμε την διεύθυνση και την αδερφή Ισιδώρα, καθώς χωρίς την βοήθειά τους η συνέντευξη αυτή δεν γινόταν.

Επιμέλεια συνέντευξης:

Χριστίνα Τζιώτη, Β'2

Σωκράτης Μεργιανός, Β'1

Κασιάμπα Μαρία, Β'1

Φιλοσοφική Σχολή

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αγιασμός
Σεπτέμβριος 2012

Στιχμιότυπα με τους
αριστούχους
του σχολείου μας

12 δημιουργία

ΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

Γιορτή 28^η Οκτωβρίου

17 Νοεμβρίου Γιορτή Πολυτεχνείου

Αθλητικές
Σραστηριότητες

δημιουργία 13

20 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΙΣΗΣ.

Δεν αρκεί να γράφεις ποιητική μουσική, σημαντικό είναι να έχεις γύρω σου ανθρώπους που σου δίνουν δύναμη, έμπνευση και ώθηση για δημιουργία.

Είμαι ευτυχής που έχω στη ζωή μου τέτοιους ανθρώπους, φίλους, αγαπημένους που με στηρίζουν σε κάθε μου προσπάθεια.

Ο Στέλιος Πισής είναι άνθρωπος του διαδικτύου, που κάποιοι θεωρούν εξωπραγματικό, πλασματικό και όλους εμάς που ασχολούμαστε με αυτό φαντάσματα, ψεύτικους κι ανυπόστατους.

Γεννήθηκε στη Λεμεσό, στην Κύπρο, το 1976 και από τα πέντε του χρόνια φάνηκε η κλίση και το ταλέντο του στη μουσική. Ξεκίνησε αυτοδίδακτος παίζοντας πιάνο. Την ίδια περίοδο όμως οι γιατροί διέγνωσαν ότι έπασχε από μυϊκή δυστροφία. Λόγω των κινητικών δυσκολιών που προέκυψαν ασχολείται με τα ηλεκτρονικά μουσικά όργανα και δεν είχε πλέον τη δυνατότητα να παίζει πιάνο. Στα δέκα του χρόνια δε μπορεί πια να περπατήσει και χρησιμοποιεί αναπηρικό καροτσάκι. Παρ' όλα αυτά η αγάπη του για τη μουσική τον οδηγεί να αρχίσει να παρακολουθεί εντατικά μαθήματα μουσικής με καθηγητή στο σπίτι και παράλληλα να ανακαλύψει την ικανότητα του στο τραγούδι και στη σύνθεση.

Από το 1990 άρχισε να γράφει μουσι-

κή και τραγούδια. Το 1994 πήρε το πρώτο του βραβείο σε παγκύπριο διαγωνισμό σύνθεσης τραγουδιού με το τραγούδι του «Είναι στολίδι τα' ουρανού», το οποίο και ερμήνευσε ο ίδιος.

Μετά από ένα χρόνο βραβεύτηκε από την Unesco, για το τραγούδι του «Ψηφίδες».

Το 1999 συνεργάστηκε με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Κρεμλίνου στο δεύτερο προσωπικό του δίσκο με τίτλο «Υπέρβαση», ο οποίος περιέχει ορχηστρική μουσική. Γι' αυτή τη συνεργασία λέει: «Δε φανταζόμουν ποτέ ότι κάποτε θα άκουγα να ερμηνεύει κομμάτια μου μία Συμφωνική Ορχήστρα και μάλιστα τόσο φημισμένη, πραγματικά όταν τα πρωτοάκουσα ήταν σαν όνειρο για μένα.»

Τα τελευταία χρόνια η κατάσταση της υγείας του σταδιακά επιδεινώθηκε και έτσι τώρα η ασθένεια του τον κρατά μόνιμα σ' ένα κρεβάτι, μ' έναν αναπνευστήρα. Παρ' όλα αυτά, συνεχίζει με ενθουσιασμό και μεράκι, χωρίς να τα βάζει κάτω, να δημιουργεί με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή γράφοντας μία-μία νότα με το ποντίκι.

« Η μουσική μου δίνει δύναμη.»

«Είναι δύσκολο να περιγράψω πώς νιώθω όταν γράφω μουσική. Για μένα είναι πληρότητα παρόλο που όπως αντιλαμβάνεται ο καθένας το να βάζω μια-μια τις νότες με το ποντίκι στην ηλεκτρονική παρτιτούρα δεν είναι το ίδιο με το να απλώσει ο πιανίστας τα χέρια του στο πιάνο και να βγάλει απευθείας τη μελωδία.»

ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΠΙΣΗΣ
ΜΕ ΕΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ
ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΤΑ ΝΕΑ».

«Μεγάλες δυσκολίες»

«Η μουσική είναι η ζωή μου. Είμαι ευτυχισμένος που μπορώ έστω και με αυτόν τον τρόπο να δημιουργώ. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζω καθημερινά είναι τόσο μεγάλες που κανένας δεν μπορεί όχι μόνο να τις καταλάβει, αλλά ούτε και να τις υποψιαστεί.

Χρειάζεται να μείνει κάποιος δίπλα μου ένα εικοσιτετράωρο για να τις αντιληφθεί. Δεν παραπονιέμαι όμως έχω στο πλευρό μου ανθρώπους που με βοηθούν αλλά και την τεχνολογία. Χωρίς τον υπολογιστή μου και τα εξειδικευμένα μουσικά μου προγράμματα δεν θα μπορούσα να λειτουργήσω ως συνθέτης και θα ήταν για μένα πολύ τραγικό αν έنيώθα να με πλημμυρίζουν τόσες μελωδίες αλλά να μην μπορώ να τις καταγράψω και να τις βγάλω προς τα έξω.»

Βλέποντας τη ζωή του Στέλιου Πισή παράλληλα με τη μουσική συνειδητοποιούμε τη δύναμη που εισπράττει απ' αυτή. Δεν πρέπει να λυγίζουμε στα προβλήματα της ζωής, αλλά πρέπει να παλεύουμε για να τα νικήσουμε, αντλώντας δύναμη απ' ότι μας ευχαριστεί. Πρέπει να ζούμε και να εκτιμούμε ό,τι ο Θεός μας έχει δώσει. Αξίζει λοιπόν να παραδειγματιστούμε από τον αγώνα που καταβάλλει καθημερινά ο Στέλιος για τη ζωή, και παρόλο που η πάθηση του τον καθηλώνει μόνιμα στο κρεβάτι συνεχίζει να πραγματοποιεί το όνειρό του. Έτσι λοιπόν πρέπει να κάνουμε κι εμείς! Τι και αν έρχονται δύσκολοι καιροί, τα όνειρά μας δεν πρέπει να μείνουν ανεκπλήρωτα για κανένα λόγο και για καμία δύναμη. Το μόνο που χρειάζεται είναι πίστη, αγάπη και θέληση, έτσι όπως κάνει ο καθένας από τη στιγμή που αντιμετωπίζει τα προβλήματα της ζωής και γι' αυτό γίνεται «ήρωας»!

Ρόζα Νομικού, Α' 2 Λυκείου

Γη, Αιολική Γη

"Τα άστρα όλα έχουν βγει. Ταξιδεύουν στο Αιγαίο τα παιδικά όνειρά μας. Το κύμα χτυπά τη μάσκα του καϊκιού μας και τα κοιμίζει. Κοιμηθείτε, όνειρά μας. Στην ξένη χώρα που πάμε, πρόσφυγες, τι άραγες να μας περιμένει, τι μέρες είναι να ανατείλουν;... Η Αγάπη έχει σπηλώσει αφηρημένα τα μάτια της στα άστρα. Πόσο πολύ τα μελέτησε τον τελευταίο καιρό, πόσο πολύ μέτρησε τις αποστάσεις τους με τους αριθμούς! Όμως τώρα που τα κοιτάζει, φεύγοντας απ' τη γενέθλια γη για δύσκολους δρόμους, τώρα μόνο το ανακαλύπτει: βλέπει πως αυτό ήταν το λάθος της, το ανεπανόρθωτο λάθος. Τα άστρα τής ξέφυγαν. Όταν εμείς ζούσαμε τις χίμαιρές μας στα φαράγγια της Αιολικής γης, όταν δημιουργούσαμε παντοτινούς συντρόφους που έμελλε να μας ακολουθούν σε όλες τις πικρές μέρες του μέλλοντος, εκείνη ήθελε να κατεβάσει, τόσο μικρή, τον ουρανό στη γη...Καημένη Αγάπη....Καημένη Αγάπη....

Ταξιδεύουν στο Αιγαίο τα όνειρά μας.

Η γιαγιά μας κουράστηκε. Θέλει να γείρει το κεφάλι της στα στήθια του παππού, που έχει καρφωμένα πίσω τα μάτια του μπας και ξεχωρίσει τίποτα από τη στεριά, τίποτα από τα Κιμιντένια. Μα πια δε φαίνεται τίποτα. Η νύχτα ρούφηξε μέσα της τα σχήματα και τους όγκους.

Η γιαγιά γέρνει το κεφάλι της να το ακουμπήσει στα στήθια που την προστατέψανε όλες τις μέρες της ζωής της. Κάτι τηνμποδίζει και δεν μπορεί να βρει το κεφάλι ψυχία: Σαν ένας βόλος να είναι κάτω από το πουκάμισο του γέροντα.

-Τι είναι αυτό εδώ; ρωτά σχεδόν αδιάφορα.

Ο παππούς φέρνει το χέρι του. Το χώνει κάτω από το ρούχο, βρίσκει το μικρό ξένο σώμα που ακουμπά στο κορμί του και που ακούει τους χτύπους της καρδιάς του.

-Τι είναι;

-Δεν είναι τίποτα, λέει δειλά ο παππούς, σαν παιδί που έφταιξε. Δεν είναι τίποτα. Λίγο χώμα είναι.

-Χώμα!

Ναι, λίγο χώμα από τη γη τους. Για να φυτέψουν ένα βασιλικό, της λέει, στον ξένο τόπο που πάνε. Για να θυμούνται.

Αργά τα δάχτυλα του γέροντα ανοίγουν το μαντίλι όπου είναι φυλαγμένο το χώμα. Ψάχνουν και μέσα, ψάχνουν και τα δάχτυλα της γιαγιάς, σα να το χαϊδεύουν. Τα μάτια τους, δακρυσμένα, στέκουν εκεί.

-Δεν είναι τίποτα, λέω. Λίγο χώμα.

Γη, Αιολική Γη, Γη του τόπου μου.

(**"Αιολική Γη", Ηλία Βενέζη**)

ΤΟ ΨΗΦΙΔΩΤΟ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ

τον 5ο και τον 4ο π.Χ. αιώνα ως μορφή τέχνης με ακριβή γεωμετρικά σχέδια και ανθρωπομορφικά ή θηριομορφικά μοτίβα

Η τέχνη του ψηφιδωτού εμφανίζεται από την τέταρτη χιλιετία π.Χ. Τα παλαιότερα σωζόμενα εντοπίζονται στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και χρονολογούνται στον 8ο π.Χ. αιώνα. Χρησιμοποιούνται κυρίως για τη διακόσμηση πατωμάτων των ναών ή των κατοικιών. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του ποικίλλουν. Τα συνηθέστερα από αυτά είναι: τα χαλίκια, οι πέτρες, το γυαλί, το φιλντισι, οι ημιπολύτιμοι λίθοι, αλλά και οι ψηφίδες από ψημένο πηλό, γι' αυτό το λόγο πρόκειται για μια τεχνική πολυδάπανη, δύσκολη και χρονοβόρα. Στον ελληνικό χώρο, το ψηφιδωτό κάνει την εμφάνισή του περίπου

Η τεχνική αυτή εξαπλώθηκε, τα μετέπειτα χρόνια, και σε άλλες περιοχές εκτός της Ανατολικής Μεσογείου. Αναλυτικότερα, επεκτάθηκε στην Κεντρική Αμερική, πάνω σε αγγεία, ασπίδες, προσωπεία και λατρευτικά είδωλα, τον ρωμαϊκό κόσμο, στον οποίο τα τυπικότερα θέματα περιλάμβαναν λατρευτικές και οικιακές σκηνές και γεωμετρικά μοτίβα. Εμφανίστηκε, επίσης, στο Ισλάμ, που είχε κυρίως γεωμετρικά μοτίβα, και αργότερα στην Προκολομβιανή Αμερική, την εποχή των Αζτέκων (1376-1519), για την κάλυψη τελετουργικών αντικειμένων. Με την ακμή της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, από τον 5ο αιώνα, ξεκίνησε η χρήση ειδικών γυάλινων ψηφίδων που κατασκευάζονταν στη βόρεια Ιταλία και τις γνωρίζουμε με τον όρο "σμάλτα" και στην αγιογραφία.

Τα σμάλτα κατασκευάζονταν από παχιά στρώματα έγχρωμου γυαλιού, είχαν ακανόνιστη επιφάνεια και περιείχαν μικροσκοπικές φυσαλίδες αέρα.

Κατά την προσωπική μου άποψη και την μικρή μου -έως ελάχιστη- εμπειρία στην αγιογράφιση με ψηφίδες, μπορώ να πω πως προτιμώ αυτή την τεχνική από την αγιογράφιση με χρώμα, καθώς είναι λίγο πιο ελεύθερη. Ακόμα πιστεύω ότι αποτελεί έναν ευχάριστο τρόπο αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου και μέσο διαφυγής από την καθημερινότητα.

Παναγιώτα Κυριακοπούλου
B'1 Λυκείου

Το Μεγάλο μας Τσίρκο

Επιστροφή στα θρανία για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νεότεροι!

Το θεατρικό έργο του Ι. Καμπανέλλη σε μουσική Σταύρου Ξαρχάκου αναβιώνει στη σκηνή του θεάτρου «Ακροπόλ» από το ΚΘΒΕ με πρωταγωνιστές τους Γιώργο Αρμένη, Τάσο Νούσια, Μαρίνα Ασλάνογλου. Τραγουδά ο Ζαχαρίας Καρούνης.

Το «Μεγάλο μας Τσίρκο» μετά την καλοκαιρινή του περιοδεία και (δυστυ-

χώς) πιο επίκαιρο από ποτέ επιστρέφει για να προσφέρει μαθήματα ιστορίας. Μαθήματα ιστορίας για όποιον έχει τα μάτια του και τα αυτιά του ανοιχτά φυσικά, ανεξαρτήτως της ηλικίας, του φύλου ή οποιουδήποτε άλλου κριτηρίου μπορεί να φανταστεί κανείς.

Φυσικά δεν θα το συγκρίνω με την πρώτη φορά που ανέβηκε, πριν από 39 χρόνια, όχι μόνο θα ήμουν η πλέον ακατάλληλη για να το κάνω, αλλά μάλλον θα αδικούσα και τους συντελεστές, αφού δεν θα μπορούσα να έχω ολοκληρωμένη άποψη για την πρώτη παράσταση.

Ένα πέρασμα της ιστορίας, από την επανάσταση του 1821 έως και την κατοχή της Ελλάδας το 1940 από τους Γερμανούς, λαμβάνει χώρα μπροστά στα μάτια των θεατών. Και είναι πραγματικά επιβλητικό, καθώς αποκαλύπτει τα "κακώς κείμενα" της ιστορίας. Διανθισμένα φυσικά και με αστεία τα οποία κάνουν το κλίμα λίγο πιο ελαφρύ, όταν είναι απαραίτητο, προκειμένου ο θεατής να ξεκουραστεί και να αποφορτιστεί συναισθηματικά. Κάτι τέτοιο είναι αναγκαίο, αφού τα μηνύματα της παράστασης είναι σοβαρά και προβληματίζουν κυρίως λόγω του ότι θυμίζουν πολύ τη δική μας

σημερινή καθημερινότητα. Επιβεβαιώνουν ίσως ότι δε μάθαμε από τα λάθη μας σαν έθνος.

Και οι πρωταγωνιστές καταφέρνουν να περάσουν αυτά τα μηνύματα δίνοντας την ψυχή τους μέσα από το κείμενο.

Όσο για τη μουσική και το τραγούδι μαγνητίζουν το αυτί. Ο Ξαρχάκος, ένας μικρόσωμος γίγαντας, δίνει άλλη πνοή στο έργο και ο Καρούνης είναι αναμφίβολα άξιος συνεχιστής του Ξυλούρη.

Ίσως κάποιο εδώ θα πρέπει να τελειώσω. Μάλλον άφησα τον εαυτό μου πολύ ελεύθερο και μετά από αυτή τη μαγευτική εμπειρία οι συνθήκες με αναγκάζουν να επιστρέψω κάπου ανάμεσα σε «παράγωγα» και «ταλαντώσεις». Συμβουλή: βρείτε λίγο χρόνο και να είστε σίγουροι πως, αν παρακολουθήσετε αυτήν την παράσταση, θα αλλάξει η αντίληψη που έχετε για την σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα. Ίσως αυτό το έργο σταθεί αφορμή για την αφύπνιση που δεδομένων των συνθηκών καθίσταται απαραίτητη!

Μαρία Λεσιώτη
Γ'2 λυκείου

Ο ΘΕΟΣ ΑΓΑΠΑΕΙ ΤΟ ΧΑΒΙΑΡΙ

Με την επιτυχημένη ταινία "El Greco" ο Έλληνας σκηνοθέτης, Γιάννης Σμαραγδής παρουσιάζει τη συγκλονιστική ιστορία του μεγάλου εθνικού ευεργέτη της χώρας μας Ιωάννη Βαρβάκη. Η νέα ταινία «Ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι» παρουσιάζει τη ζωή ενός "πειρατή" του Αιγαίου, ο οποίος αρχικά έφτασε στο παλάτι της μεγάλης Αικατερίνης της Ρωσίας, στη συνέχεια στις ακτές της Κασπίας θάλασσας και κατέληξε στην Ελλάδα την περίοδο της επανάστασης του 1821. Είναι μία επική περιπέτεια που ενθουσιάζει τον κόσμο για την πλοκή της, τους ηθοποιούς της, τους διαλόγους της και το τέλος της. Η ταινία αυτή οφείλει την ονομασία της «Ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι» στην ιδέα ότι με τη βοήθεια του Θεού και το εμπορικό μυαλό του ο

Βαρβάκης κατάφερε να διανύσει μεγάλες αποστάσεις μεταφέροντας το χαβιάρι και διατηρώντας το φρέσκο σε βαρέλια κατασκευασμένα από ένα ειδικό δέντρο, τη φλαμουριά. Ο Γιάννης Σμαραγδής προσπαθεί να τονίσει τη μεγάλη αγάπη του Βαρβάκη για την πατρίδα του με την οικονομική ενίσχυση που πρόσφερε σ' αυτήν. Θα περιμέναμε να δούμε στην ταινία περισσότερα για τη δράση του

εθνικού ευεργέτη της Ελλάδας και για τα δημόσια έργα που έγιναν χάρη στη γενναιοδωρία του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ίδρυση της Βαρβακείου σχολής. Η ταινία μου άρεσε γιατί πρόβαλε κυρίως την επιμονή του ανθρώπου να παραμείνει ελεύθερος κάτω από αντίξοες συνθήκες.

Αλεξάνδρα Χατζηεμμανουήλ
Α' 2 Λυκείου

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΛΕΣΒΟΥ

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου ιδρύθηκε το 1994 με σκοπό την μελέτη, προστασία, συντήρηση και ανάδειξη του Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου, που αποτελεί ένα διατηρητέο φυσικό μνημείο με παγκόσμια αναγνώριση.

Η έδρα του Μουσείου βρίσκεται στον οικισμό Σίγρι της Δυτικής Λέσβου, στο κέντρο της προστατευόμενης περιοχής του Απολιθωμένου δάσους και στεγάζεται σε ένα σύγχρονο κτίριο 1600 τ.μ. Το Μουσείο λειτουργεί ως Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενο από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, και αποτελεί το πρώτο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας που ίδρυσε η Ελληνική Πολιτεία.

Το Μουσείο βραβεύθηκε με το Eurosite management award 2001, για την ανάδειξη και διαχείριση του Απολιθωμένου Δάσους. Είναι ιδρυτικό μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Γεωπάρκων. Το 2004 εντάχθηκε στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO.

Ραφαέλα Κυπρίου
Α1' Λυκείου

ΑΓΝΩΣΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην περιοχή της Πάρνηθας, στο οροπέδιο της Αγίας Τριάδος μέχρι την κορυφή Μπάφι βρίσκονται τα αρχαιότερα πετρώματα της Πάρνηθας ηλικίας περίπου 360 εκατομμυρίων ετών. Ολόκληρη λοιπόν η περιοχή με κέντρο την κορυφή «Μπελέτσι» είναι πολύ πλούσια σε υπόγεια νερά και πηγές, από χειμάρρους, ρυάκια κ.α.

Το ρέμα «Χάραδρος», στις παρυφές, είναι από τα μεγαλύτερα της Πάρνηθας, καθώς συγκεντρώνει όλα τα νερά (πηγές, υπόγεια νερά, χιόνια, βροχές) και χύνεται στην λίμνη του Μαραθώνα, αποτελώντας τον κύριο τροφοδότη της. Η λίμνη αυτή εκτός του ότι είναι τεχνητή είναι και λεκάνη απορροής όλων των ρεμάτων και των χειμάρρων της βορειοανατολικής Πάρνηθας. Λέγεται μάλιστα πως η λίμνη αυτή σχηματίστηκε όταν γινόταν η ρυμοτόμηση της από τα αναχώματα ενός δρόμου, που έκλεισε την κοίτη κάποιου ρέματος. Μάλιστα, βρίσκεται πολύ κοντά στο παλιό εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας και στα νοτιοδυτικά της κορυφής «Μπελέτσι», έχει βάθος 5-6 μέτρα και επιφάνεια πάνω από 5.000 τετραγωνικά μέτρα.

Κατά την άφιξη σας εκεί θα παρατηρήσετε και θα θαυμάσετε αυτό το αρμονικό και φυσικό τοπίο της λίμνης μοναδικής ομορφιάς που σπάνια εντοπίζεται σε μια μεγαλούπολη όπως η Αθήνα. Για τον λόγο αυτό και δεν υπάρχει κάποιο κατάστημα για καφέ ή φαγητό, κι έτσι θα ήταν μια ευκαιρία να απολαύσετε ένα μεσημεριανό πικνικ αντικρίζοντας τη θέα αυτού του μαγευτικού τοπίου.

ΤΟ ΒΟΛΕΪ

Το νέο άθλημα διαδόθηκε πολύ γρήγορα, κυρίως μέσω των παραρτημάτων της Χ.Α.Ν. στις πολιτείες των ΗΠΑ και σε όλο τον κόσμο. Στην Ευρώπη μεταφέρθηκε κατά τη διάρκεια του Α' παγκοσμίου πολέμου από τους Αμερικανούς στρατιώτες.

Αρχικά παιζόταν με διάφορες μπάλες. Το 1900 κατασκευάστηκε η πρώτη ειδική μπάλα βόλεϊ. Το 1947 ιδρύθηκε η Διεθνής Ομοσπονδία Βόλεϊ (Fédération International de Volleyball ή FIVB) στο Παρίσι, η οποία διαμόρφωσε ενιαίους διεθνείς κανονισμούς. Το 1963 ιδρύθηκε και Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Βόλεϊ (Confédération Européenne de Volleyball ή CEV). Το 1964 αποτέλεσε σημαντική χρονιά για το βόλεϊ, αφού εντάχθηκε στο πρόγραμμα της Ολυμπιάδας του Τόκιο, τόσο για τους άνδρες όσο και για τις γυναίκες.

Στην Ελλάδα οι πρώτες ομάδες βόλεϊ εμφανίστηκαν στα τέλη της δεκαετίας 1910-20 στη Θεσσαλονίκη από τη Χ.Α.Ν.Θ. και στη Σμύρνη από τον Πανιώνιο. Για πολλά χρόνια το άθλημα ανήκε στον ΣΕΓΑΣ, ο οποίος διοργάνωνε τα σχετικά πρωταθλήματα. Το 1970 ιδρύθηκε η Ελληνική Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης ή ΕΟΠΕ.

Το βόλεϊ είναι ένα ομαδικό άθλημα. Το γήπεδο του βόλεϊ χωρίζεται στα δύο με ένα φιλέ, το οποίο για τους μεν άνδρες είναι 2,45, ενώ για τις δε γυναίκες είναι 2,24 μέτρα. Κάθε ομάδα αποτελείται από έξι παίκτες. Ο κάθε παίκτης διαδραματίζει ένα συγκεκριμένο ρόλο μέσα στο παιχνίδι. Ο "πασαδόρος" πρέπει να μοιράσει το παιχνίδι του, κάνοντας τις κατάλληλες πάσες. Ο "ακραίος" μαζί με το "διαγώνιο" πρέπει να καρφώσουν έτσι, ώστε να κερδίσουν πόντο. Ο "κεντρικός" μαζί με τους υπόλοιπους "επιθετικούς" πρέπει να κάνει μπλοκ στους αντιπάλους και τέλος ο λίμπερο να υποδέχεται τη μπάλα και να βρίσκεται συνεχώς σε θέση άμυνας.

Το βόλεϊ είναι ένα άθλημα, το οποίο μπορεί να μοιάζει δύσκολο, στην πραγματικότητα, όμως, δεν είναι. Στο βόλεϊ τα πράγματα είναι απλά από τη στιγμή που θα γίνει το σερβίς του αντιπάλου, μέχρι να τελειώσει ο πόντος για κάποια ομάδα. Δηλαδή το όλο παιχνίδι στηρίζεται στην παραπάνω εκτεθείσα διαδικασία, δηλαδή υποδοχή, πάσα και επίθεση. Νικήτρια αναδεικνύεται η ομάδα που θα φτάσει πρώτη στην κατάκτηση τριών σετ (τα σετ είναι μέχρι 25 πόντους).

Πέραν της όλης διαδικασίας και τεχνικής, στην οποία έχουμε ήδη αναφερθεί, κάτι που επίσης αξίζει να σημειωθεί και που ταυτόχρονα συνιστά πλεονέκτημα του εν λόγω αθλήματος, ενώ παράλληλα το καθιστά προσιτό στους περισσότερους, είναι το γεγονός ότι το βόλεϊ συγκαταλέγεται στα πιο θεαματικά αθλήματα, κυρίως σε επίπεδο επαγγελματικού αθλητισμού.

Πιστεύω λοιπόν ότι είναι μία καλή ευκαιρία να ασχοληθούν τα νέα παιδιά με το άθλημα αυτό, γιατί προσφέρει ψυχαγωγία, ομαδικότητα και ευγενή άμιλλα.

Ηρακλής Γιώτης
Γ'1 Λυκείου

Βλέποντας καθημερινά τα παιδιά να παίζουν βόλεϊ στο προαύλιο του σχολείου, αποφάσισα να γράψω ένα άρθρο σχετικά με αυτό το τόσο σπουδαίο άθλημα, την ιστορία του, αλλά και την τεχνική του.

Η πετοσφαίριση ή το βόλεϊ, όπως είναι στους περισσότερους γνωστό, επινοήθηκε το 1895 από τον Αμερικανό καθηγητή Γουίλιαμ Μόργκαν, που εργαζόταν στο παράρτημα της ΧΑΝ (YMCA) στην πολιτεία Μασαχουσέτη των ΗΠΑ. Προσπαθώντας να δημιουργήσει ένα ομαδικό παιχνίδι κλειστού χώρου, χωρίς τον κίνδυνο τραυματισμών, επινόησε το βόλεϊ. Αρχικά ονόμασε το παιχνίδι: «μιντονέτ». Το όνομα βόλεϊ δόθηκε λίγο αργότερα, έπειτα από έναν αγώνα επίδειξης, μάλλον από τον Άλφρεντ Χάλστιντ.

Ο μηχανισμός των Αντικυθήρων

Ο μηχανισμός ή υπολογιστής των Αντικυθήρων, γνωστός και ως ο πιο σύνθετος μηχανισμός της αρχαιότητας, ο αρχαιότερος αναλογικός υπολογιστής στον κόσμο...

Το Πάσχα του 1900 Συμιακοί σφουγγαράδες ανακάλυψαν τα συντρίμια ενός ελληνικού εμπορικού πλοίου κοντά στις ακτές των Αντικυθήρων. Έτσι, ξεκίνησε η πρώτη στον κόσμο υποβρύχια ανασκαφή. Κανείς όμως δεν μπορούσε να διανοηθεί την τεράστια σημασία μιας σκουριασμένης μάζας μετάλλων που ανασύρθηκε από την άμμο...

Από την εποχή της ανακάλυψης του αποτέλεσε ένα δύσκολο αίνιγμα για την επιστημονική κοινότητα φέρνοντας πονοκέφαλο σε κάθε είδους ερευνητές της αρχαιότητας. Πολλοί, στην προσπάθεια τους να αποκρυπτογραφήσουν τον σκοπό και την λειτουργία αυτού του παράξενου ευρήματος, αποπειράθηκαν να τον ανακατασκευάσουν. Σήμερα, στο αρχαιολογικό μουσείο της Αθήνας μπορούμε εκτός από τον ίδιο το υπολογιστή να θαυμάσουμε και μια ανακατασκευή του σε μέγεθος ρολογιού χειρός!

Πώς λειτουργεί όμως αυτός ο μηχανισμός; Γιατί συνάρπασε τόσο καθηγητές και επιστήμονες; Πρόκειται για μια περίπλοκη διάταξη με γρανάζια, μάλιστα την αρχαιότερη σωζόμενη, καθώς με βάση την μορφή των ελληνικών επιγραφών που φέρει χρονολογείται μεταξύ του 150

και του 100 π.Χ. Περιέχει απίστευτες για την εποχή καινοτομίες που μαρτυρούν τις εκπληκτικές αστρονομικές γνώσεις και τεχνολογικές ικανότητες των προγόνων μας. Αποτελείται από 30 οδοντωτούς τροχούς, οι οποίοι περιστρέφονται γύρω από 10 άξονες και τουλάχιστον 5 καντράν με αρκετούς δείκτες το καθένα. Με τη βοήθεια τους υπολογίζει κανείς με ακρίβεια τις κινήσεις- και τις εκλείψεις ακόμα- του Ήλιου, της σελήνης και πέντε ακόμη πλανητών. Ήταν δηλαδή χρήσιμο εργαλείο για ταξιδιώτες, γεωγράφους, αστρονόμους της εποχής εκείνης.

Υποστηρίχτηκε ότι θα μπορούσε να είχε κατασκευασθεί από την Σχολή του Απολλώνιου στην Ρόδο. Πιθανότατα πολλοί παρόμοιοι μηχανισμοί φτιάχτηκαν σε διάφορα μέρη. Κάποιοι στις Συρακούσες από τον Αρχιμήδη, κάποιος στην Ρόδο από τα μέλη της Σχολής του Υπάρχου ή του Ποσειδωνίου κλπ.

Οι οδηγίες χρήσης του οργάνου αναφέρονταν πάνω στον μηχανισμό, οι οποίες διαβάστηκαν με την βοήθεια ειδικού τομογράφου.

Τι είπαν γι' αυτόν:

Άρθουρ Κλαρκ (Συγγραφέας): Αν η εξέλιξη της γνώσης όπως αποτυπώνεται στον υπολογιστή των Αντικυθήρων, δεν είχε ανακοπεί η επιστήμη θα βρισκόταν σήμερα 1000 χρόνια μπροστά.

Γεώργιος Σταμήρης (Επιγραφολόγος): Το παλαιότερο δείγμα επιστημονι-

κής Τεχνολογίας που διασώζεται μέχρι σήμερα και αλλάζει τελείως τις απόψεις μας για την Αρχαία Ελληνική Τεχνολογία.

Σειραδάκης: Ένα της εποχής του!

Αυτός ο μηχανισμός που μαρτυρά την επινοητικότητα και τις αξιοθαύμαστες μαθηματικές γνώσεις των προγόνων μας δυστυχώς δεν εξελίχθηκε. Ανάλογοι αλλά πιο απλοί μηχανισμοί θα άρχιζαν να καταγράφονται χίλια χρόνια αργότερα κατά την Βυζαντινή εποχή.

Γιατί τα χνάρια του εξαφανίστηκαν μέσα στο χρόνο;

Τι ρόλο έπαιζε στην Αρχαία Ελληνική κοινωνία;

Ποιος τον ανακάλυψε;

Νομίζαμε ότι η Αρχαιότητα μας είχε αποκαλύψει τα μυστικά της αλλά ο μηχανισμός των Αντικυθήρων μας αποδεικνύει ότι έχουμε πολλά ακόμη να μάθουμε.

Φαίδρα Κουρβισιάνου, Α' 1 Λυκείου
Άρτεμη Νομικού, Α' 2 Λυκείου

Οἱ Πατέρες τῆς γιά τή Γέννηση

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας χρησιμοποίησαν τή γραφίδα τους, γιά νά ἐξυμνήσουν τό μεγάλο γεγονός τῆς σάρκωσης τοῦ Λόγου. Μᾶς παρέδωσαν κείμενα ποιητικά, λιρικά, φιλοσοφικά, θεολογικά, μά πάνω ἀπ' ὅλα ἀνθρώπινα καί ὑπαρξιακά. Ὁ ἀνθρώπινος λόγος προσλαμβάνει τό Θεό-Λόγο καί μένει ἐκστατικός μπροστά στό μεγάλο θαῦμα.

Σκέψου πόσο μεγάλο καί παράδο-
ξο πρᾶγμα εἶναι νά βλέπεις τόν
ἥλιο νά ἔχει κατεβεῖ ἀπό τοὺς
οὐρανοὺς, νά τρέχει ἐπάνω εἰς τήν
γῆ καί νά στέλνει τίς ἀκτῖνες του εἰς
τοὺς γύρω ἀνθρώπους.

Ἄν αὐτό συνέβαινε μέ τόν αἰσθητό
ἥλιο, πού μᾶς θερμαίνει ἀπό ψηλά,
θά ἐξέπληττε ὅλους ἐκείνους πού
θά τό ἐβλεπαν. Σκέψου λοιπόν
καί πές μου πόσο καταπληκτικά
μεγάλο εἶναι νά βλέπεις τόν ἥλιο
τῆς Δικαιοσύνης, τόν Κύριο ἡμῶν,
νά ἐκπέμπει τίς θεῖες του ἀκτῖνες
ἀπό τήν ἀνθρώπιν σάρκα μας καί
νά καταυγάζει τίς ψυχές μας μέ τό
θεϊκό Του φῶς!

Ἁγ. Ἰωάννης Χρυσόστομος

Ὁ Θεός εἰς τήν γῆν, ὁ Θεός ἀνάμε-
σα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅχι διὰ νά
δώσει νόμους ἐν μέσῳ φλογῶν ἢ
μέ συνοδεία ἡχῶν τῆς σάλπιγγος
ἢ ἀπό ὄρος γεμᾶτο καπνό, ὀμίχλη
καί ἀνεμοστρόβιλο, πού νά κατα-
τρομάζει τίς ψυχές αὐτῶν, πού θά
Τόν ἀκοῦνε, ἀλλ' ἄ μέ ἀνθρώπι-
νο σῶμα, μέ τρόπο ἡμερο καί
πρᾶο, γιά νά συνομιλήσει μέ τοὺς
ἀνθρώπους.

Μέγας Βασίλειος

Αὐτό πανηγυρίζουμε καί αὐτό
ἐορτάζουμε σήμερα· τόν ἐρχομό
τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμᾶς, γιά νά
ἐπανεῖλθουμε ἐμεῖς πρὸς τόν
Θεόν....

Οὐροαῖωνιος, ὁ ἀόρατος, ὁ ἀπε-
ριόριστος, ὁ ἀσώματος, τό Φῶς
ἐκ τοῦ Φωτός, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς
καί τῆς ἀθανασίας, ἡ εἰκόνα τῆς
πρώτης ωραιότητος..., ἡ ἀποκάλυ-
ψη καί ἡ ἔκφραση τοῦ Πατρὸς,

ἔρχεται πρὸς τή δική Του εἰκόνα,
πρὸς τόν ἄνθρωπο καί ἐνδύεται
τὴν ἀνθρώπιν φύση, χάριν αὐτῆς
τῆς φύσεως καί ἐνώνεται μέ τήν
ψυχή, πού εἶναι πνεῦμα, χάριν τῆς
δικῆς μου ψυχῆς, καθαρῶν δι'
ὁμοίου πράγματος τό ὁμοίον του.

Τώρα πῆδα ἀπό χαρά. Ἄν
ὄχι, ὅπως ὁ Πρόδρομος ἀπό
τά σπλάγχνα τῆς μητέρας του,

Ἑκκλησίας τοῦ Χριστοῦ

τουλάχιστον ὅπως ὁ Δαυῖδ, ὅταν τελείωσε ἡ κιβωτός. Καί σεβάσου τὴν ἀπογραφή, ἔνεκα τῆς ὁποίας κατεγράφη εἰς τοὺς οὐρανοὺς..., καί τίμησε τὴ μικρὴ Βηθλεέμ, ἡ ὁποία σέ ἐπανεφέρει πρὸς τὸν Παράδεισο· καί προσκύνησε τὴ φάτνη, διὰ τῆς ὁποίας, ἐνῶ εἴχες φθάσει εἰς τὴν κατάσταση τῶν ἀλόγων, ἐτράφης ὑπὸ τοῦ Λόγου... Τρέξε μαζί μέ τό ἄστρο καί μαζί μέ τοὺς Μάγους φέρε στό Χριστό ὡς δῶρα χρυσό, ἐπειδὴ εἶναι βασιλιάς, λήβανο ἐπειδὴ εἶναι Θεός καί σμύρναν ἐπειδὴ θά γίνει γιά ἐσένα νεκρός. Μαζί μέ τοὺς βοσκούς δόξασέ Τον, μαζί μέ τοὺς ἀγγέλους ὕμνησέ Τον καί μαζί μέ τοὺς ἀρχαγγέλους στήσε χορό. Ὡς γίνει κοινό πανηγύρι τῶν οὐρανίων καί τῶν ἐπιγείων δυνάμεων.

**Γρηγόριος ὁ
Θεολόγος**

Ὁ παράβαση ἡ δική μας ἔγινε αἰτία τῆς κατάβασης Ἐκείνου στή γῆ...,

ὥστε ὁ Κύριος νά φθάσει μέχρι σέ μᾶς καί νά ἐμφανισθεῖ ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους... Γιά τὴν δική μας σωτηρία ἔδειξε τόση φιλιαν-

θρωπία, ὥστε νά γίνει ἄνθρωπος καί νά παρουσιασθεῖ μέ σῶμα.

Ὅπως ἡ εἰκόνα ἑνὸς ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ζωγραφίζεται ἐπάνω στό ξύλο, ὅταν ξεθωριάζει ἢ καί σβηστεῖ τελείως, λόγῳ τῶν διαφόρων οὐσιῶν πού πέφτουν ἐπάνω της, εἶναι ἀνάγκη νά παρουσιασθεῖ ἐκ νέου, γιά νά καταστεῖ δυνατό νά γίνει καί πάλι καινούργια ἡ εἰκόνα στό ἴδιο ξύλο· γιά τὴν ἀνανέωση δέ τῆς εἰκόνας δέν πετάγεται τό πρῶτο ξύλο, ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται τό ἴδιο καί ἐπάνω σ' αὐτό γίνεται ἡ καινούργια μορφή· κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καί ὁ Πανάγιος Υἱὸς τοῦ Πατρὸς, ἦλθε στοὺς δικούς μας τόπους, γιά νά κάνει καινούργιο τὸν ἄνθρωπο, πού εἶχε δημιουργηθεῖ σύμφωνα μέ τὴν δική του εἰκόνα καί χαμένος, ὅπως ἦταν νά τὸν βρεῖ διὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν του, ὅπως λέγει καί ὁ ἴδιος εἰς τὰ Εὐαγγέλια· «Ἦλθα νά βρῶ καί νά σώσω τό χαμένο».

Μέγας Ἀθανάσιος

Καλά Χριστούγεννα!

δημιουργία 23

Έργο-κολλάζ
με θέμα: "Ο Κόσμος μας..."
της μαθήτριας
Μαρίας Κουφάκη

Γ'1 Λυκείου

